

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-08-10
Besvaras senast
2023-08-24

Till utbildningsminister Mats Persson (L)

2022/23:907 Campus och lärcentrum för högskoleutbildning

Högutbildad kompetens behövs i hela landet, och många kommuner och regioner står inför omfattande utmaningar när det gäller den långsiktiga kompetensförsörjningen. Trots satsningarna på nya högskolor och universitet så ökar skillnaderna mellan kommunerna i Sverige när det handlar om tillgång till högre utbildning och andel invånare med en utbildningsnivå över genomsnittet.

Av den forskningsstudie som genomförts inom projektet Nya vägar framgår att individer med högre utbildning är starkt geografiskt koncentrerade i vårt land. Koncentrationen ser heller inte ut att minska över tid, snarare tvärtom.

Bland Sveriges samtliga kommuner hade 251 av 290 år 2018 en lägre andel högutbildade än genomsnittet för landet. Så det är uppenbart att tillgången till högre utbildning i realiteten är mycket ojämnt fördelad, också geografiskt över vårt land.

Fackförbundet TCO visade i en kartläggning 2018 att effekten av ett lärosätes etablering påverkar utbildningsnivån och tillgången till högre utbildning inom en ganska liten geografisk radie. De vita fläckarna – alltså bristen på tillgång till högre utbildning – är många.

Det är uppenbart att en starkare styrning behövs om hela Sverige verkligen ska kunna leva och utvecklas. Lika tydligt är det att samarbetet mellan lärcentrum och lärosäten kan vara en viktig nyckel till att ge fler människor tillgång till högre utbildning utan att behöva flytta. Detta kan också bidra starkt till att nya svenskers och inföddas utbildningsresor går snabbare. Därför behöver långsiktigt hållbara samverkansstrukturer tas fram.

Flera goda exempel på samverkan sker redan i dag.

Högskolan Väst i Trollhättan har sedan länge haft ett samarbete med Campus Västervik. Det är en mycket lyckad satsning där utbildning genomförs rent praktiskt i Västervik men där högskolan Väst är garantin för att utbildningen är på högskolenivå.

Med start i höst utvecklar samma högskola ett nytt Campus i Dalsland för att kunna erbjuda högre studier på plats i Dalsland.

I Skellefteå byggs det en batterifabrik och staden behöver rekrytera tusentals nya medarbetare. Kommunen har redan ett samarbete med Umeå universitet, men man behöver nu fler utbildningar geografiskt belägna i den egna kommunen. Man menar att det behövs resurser från statligt håll för att klara att möta de gigantiska utbildningsbehov som uppkommer i städer med stora företagsetableringar.

Vi socialdemokrater tror att fler behöver högre utbildning för att möta arbetsmarknadens behov.

Detta måste ske för att Sverige fortsatt ska kunna vara konkurrenskraftigt och för att välfärdens och industrins utmaningar med personalbrist och kompetensbrist ska kunna avhjälpas.

Med anledning av detta vill jag fråga utbildningsminister Mats Persson:

Är ministern och regeringen beredda att öka tillgången till högre utbildning i hela landet, genom att skjuta till särskilda medel till att utveckla fler lärcentrum och campus?

.....

Mats Wiking (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren